

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/16/934

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson,
Otsuse tegemise aeg ja koht	27.06.2016 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	16.05.2016 (registreeriti inspektsioonis 17.05.2016)
Teabevaldaja	SA Archimedes/ struktuuritoetuse agentuur aadress: L. Koidula 13, 10125 Tallinn e-posti aadress: info@archimedes.ee
Vaide esitaja	Tervise Arengu Instituut aadress: Hiiu 42, 11619 Tallinn e-posti aadress: tai@tai.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata, kuna Tervise Arengu Instituudi õigus taotluse esitajana teavet küsida tuleneb perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste seaduse § 39 lg-st 9, mille üle inspektsioonil puudub järelevalvepädevus, mitte avaliku teabe seadusest. Samuti on SA Archimedes Tervise Arengu Instituudile menetluse käigus väljastanud tema poolt soovitud teabe.**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 28.04.2016 esitas Tervise Arengu Instituut SA-le Archimedes teabenõude, milles palus väljastada hindamiskomisjoni koosolekute protokollid, kus käsitleti Tervise Arengu Instituudi otsust ning Tervise Arengu Instituudi taotlust hinnanud hindajate hinnangud eraldiseisvalt.

2. 03.05.2016 keeldus SA Archimedes soovitud dokumentide väljastamisest põhjusel, et soovitud dokumentidele on kehtestatud juurdepääsupiirang perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 39 lg 2 alusel. Samuti oli juurdepääsu piirang kehtestatud SA käskkirjaga peale teabenõude saamist.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt on Tervise Arengu Instituut (edaspidi TAI) esitanud 30.10.2015 Sihtasutusele Archimedes (edaspidi SA) ettepaneku „TAI ASTRA – teadus, arendus ja ettevõtlus tervise hüvanguks“ toetuse saamiseks. Ettepaneku aluseks on Haridus- ja teadusministri 08.04.2015 määrus nr 17, institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele.

25.04.2016 esitas SA TAI-le otsuse, millega jättis ettepaneku rahuldamata. Põhjuseks oli välja toodud, et TAI ettepanek ei ületanud teise kriteeriumi lävendit. Teise kriteeriumi raames hinnatakse tegevuse põhjendatust sh probleemipüstituse põhjendatust, toetatavate tegevuste väljundite ja tulemuste realistlikkust. Selle kriteeriumi lävendiks oli 3, kuid TAI saavutas hinde 2,92, mistõttu vastavalt otsusele, lõpetati edaspidine hindamine.

TAI on 28.04.2016 esitanud teabenõude (lisa 1). Teabenõudes palus TAI väljastada hindamiskomisjoni koosolekute protokollid, kus käsitleti TAI taotlust ning TAI taotlust hinnanud hindajate hinnangud eraldiseisvalt.

03.05.2016 on SA saatnud teabenõudele vastuse (lisa 2), milles keeldub TAI-le soovitud dokumente andmast, tuues põhjuseks SA käskkirja nr 1-5/160/2016 (lisa 3) (edaspidi käskkiri), mis on allkirjastatud ja vastu võetud peale TAI-st teabenõude saamist 03.05.2016. On üheselt selge, et nimetatud käskkiri oli vastu võetud eesmärgiga reguleerida TAI-ga seotud üksikuhtumit. Sellise õigusakti väljaandmine toimub aga kaalutlusõiguse alusel ja sellisel juhul peaks seal olema ka kaalutlused, millest haldusorgan on oma otsuses lähtunud ning põhjendused. Kui on eesmärk luua dokumentidele piirangute ja ligipääsu tingimused, siis see peaks toimuma enne dokumendi loomist või selle loomise hetkel.

Vaide esitaja leiab, et kui teabenõue on esitatud hetkel, kui teabevaldajal puudub vastav kord sellisele infole ligipääsu võimaldamiseks või selle piiramiseks ja muutunud ei ole vastav seadusandlus, siis tuleb teabenõude vastamisel lähtuda sellel hetkel kehtinud tingimustele ning piirangud saavad kehtida sellel hetkel olemasoleva st regulatsioonist lähtuvalt.

Leiame, et SA-l puudub alus ligipääsu piiramiseks põhjusel, et käskkirjas toodud perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (STS) § 39 lg 2 ei anna alust käskkirjas välja toodud piiranguks. Nimetatud säte jaguneb 10-ks punktiks, millest enamuse puhul ei saa olla kõnealuse olukorraga üldse mingit puutumust. Seega ei ole käskkirjas tegelikult toodud alust, millele on tuginetud. Kui haldusakti õiguslik alus nii ebamääraselt määratletud, tuleb käsitleda seda õigusliku aluse puudumise mittemärkimisena ning sellega on rikutud HMS § 56 lg 2 toodud nõuet, mis toob kaasa haldusakti õigusvastasuse, millest tulenevalt ei saa SA andmete edastamise otsustamisel sellele käskkirjale tugineda.

STS § 39 lg 2 punkt 6 võimaldab avaldada hindamisse kaasatud isiku hinnang, kui on tagatud, et hinnangu andnud isiku nime ja hinnangut ei ole võimalik omavahel seostada.

TAI-l puudub igasugune huvi hinnangud andnud isikute nime või muude isikuandmete osas. SA-l on võimalik need andmed lihtsa vaevaga eemaldada dokumendilt ning edastada taotlejale, täites nõuetekohaselt teabenõue.

Arvestades, et TAI taotlusel jäi puudu alla 3%, et lävend ületada, on TAI-l põhjendatud ja õigustatud huvi teada, millistel kaalutlustel ja alustel on määratud hinded, millest tulenevalt moodustus punktide koguväärtus 2,92. Seda eriti arvestades asjaoluga, et TAI-le teadaolevalt toimus hindamiskomisjoni arutelude käigus algselt antud hinnangute muutmine. Seetõttu soovime tutvuda TAI taotlusele algselt antud hinnangutega ja hindamiskomisjoni arutelu käiguga, kus TAI taotlust arutati.

TAI-l on võimalik esitada vaie SA otsuse peale. Hetkel on see aga märkimisväärselt raskendatud arvestades asjaoluga, et TAI jaoks ei ole teada suur osa otsuse aluseks olevatest asjaoludest.

TAI palub Andmekaitse Inspeksioonil teostada AvTS § 45 lg 1 punkti 1 kohast järelevalvet ning tuvastada Sihtasutuse Archimedes 03.05.2016 käskkirjast nr 1-5/160/2016 tulenevate õiguslike aluste puudumine andmete väljastamiseks ning kohustada Sihtasutust Archimedes täitma Tervise Arengu Instituudi poolt 28.04.2016 esitatud teabenõue.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Seoses Andmekaitse Inspeksioonile 17.05.2016 esitatud Tervise Arengu Instituudi (TAI) vaidega esitasite SA-le Archimedes (edaspidi ka rakendusüksus) järelepärimise. Alljärgnevalt edastame vastused järelepäringus toodud küsimuste (lk 2) lõikes:

- 1. Jah, antud juhul on tegemist struktuuritoetuse alusel raha taotlemisega, millele kohaldub perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadus (edaspidi STS).*
- 2. SA Archimedes (eraõiguslik juriidiline isik) asutaja on Eesti Vabariik, kelle asutajaõigusi teostab Haridus- ja Teadusministeerium. Rahandusministeeriumi 29. aprilli 2015 käskkirjaga nr 069 on SA-le Archimedes antud STS § 10 lõike 2 alusel luba rakendusüksuse ülesannete täitmiseks. Seega on täidab SA Archimedes toetuse jagamisel avalikke ülesandeid.*
- 3. SA Archimedes teabevaldajana on täiendavalt hinnanud käskkirjaga nr 1-5/160/2016 asutusesiseseks tunnistatud teavet. Seejuures on üle vaadatud hindamiskomisjoni koosolekute protokollid, kus käsitleti TAI taotlust ning TAI taotlust hinnanud hindajate hinnanguid eraldiseisvalt. Kokkuvõttes on tuvastatud, et käesoleval juhul kehtib piirang tuginedes STS § 39 lõikele 6 ainult isikuandmetele, kuna hindamise kaasatud isiku nime ja projekti kohta antud hinnangu võib avaldada viisil, mis tagab, et nime ja hinnangut ei ole võimalik omavahel seostada.*
- 4. Küsimusele „Juhul kui see on nii, siis miks ei väljastatud näiteks hinnanguid ilma hindajate nimedeta?“, selgitab SA Archimedes järgmist.*

Esmalt, nagu vastuse punktis 3 on selgitatud, siis on SA Archimedes menetluse käigus TAI poolt soovitud dokumendid uuesti üle vaadanud ning leidnud, et TAI poolt soovitud dokumendid ei sisalda piiranguga teavet. Rakendusüksus pidas kokkuvõttes võimalikuks tagada juurdepääs üksnes sellele osale küsitud dokumendist/teabest, mida piirang ei puuduta (AvTS-i § 38 lg 2). Lähtudes eeltoodust on SA Archimedes 26.05.2016 kirjaga nr 26.36-2/1175-14 (vt lisa 1) väljastanud teabenõudjale kooskõlas STS § 39 lõikega 6 nii väljavõtted hindamiskomisjoni koosoleku protokollidest kui ka TAI taotlust hinnanud hindajate hinnangud eraldiseisvalt. Kuna SA Archimedes on TAI-le tema poolt soovitud dokumendid väljastanud, siis on ka õiguslik olukord saavutatud ning puudub alus Andmekaitse Inspeksiooni poolt vastavasisulise ettekirjutuse tegemiseks ning TAI vaide rahuldamiseks.

Siiski märgib rakendusüksus, et seaduse regulatsioon toetuse taotlemise ja andmisega seotud andmete avalikustamise osas ei pruugi olla üheselt mõistetav. Nimelt sätestab STS § 39 lõige 2 järgmist: „Erandina käesoleva paragrahvi lõikest 1 **võivad** korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus avalikustada, välja arvatud, kui muu seaduse alusel on andmed määratavad piiratud juurdepääsuga teabeks, järgmised andmed: /.../“ (punktid 1-3). Kuigi TAI ei ole oma teabenõudes konkreetsetele seadusest tulenevatele alustele viidanud, sealhulgas põhistanud teabe saamise vajalikkust, siis võib eeldada, et teabenõude korras on nõutud dokumentide väljastamine lubatav STS § 39 lõige 2 punkti 1 alusel. Siiski viitab rakendusüksuse hinnangul STS § 39 lõikest 2 tulenev sõnastus „**võivad**“ kaalutusõiguse olemasolule (haldusmenetluse seaduse § 4) teabe väljastamise osas, aga mitte kohustusele nn. erandiga kaetud juhtudel dokumente ilmingimata väljastama.

Rakendusüksus selgitab, et tulenevalt Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poolt 8.04.2015 vastu võetud määruse nr 17 „Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele“ § 13 lõikest 1 moodustab rakendusüksus HTM-i ettepanekul hindamiskomisjoni ettepanekute hindamiseks. Seega on hindamise protsessi kaasatud kolmandad isikud (hindamiskomisjoni liikmed, vajadusel eksperdid), kes hindavad individuaalselt kõiki ettepanekuid. Ühtlasi on kõikide hindamiskomisjoni liikmetega sõlmitud töövõtulepingud, mille lahutamatuks osaks on sõltumatus ja konfidentsiaalsusdeklaratsioon, kus on märgitud järgmist: „Soovin, et minu poolt taotlustele antud individuaalseid hinnanguid ei avalikustataks.“

Tulenevalt hindajatele seatud nõuetest (STS § 21 lg 4), sh. hindajatelt kompetentsuse eeldamine tulenevalt ettepanekute spetsiifilisusest, on ettepanekute võimalike hindajate ring küllaltki piiratud. Eeltoodud põhjusel on põhjendatud rakendusüksuse kahtlus, et isegi olukorras, kus avaldatakse andmeid piiratud ulatuses kooskõlas STS § 39 lõikega 6, on hindamiseks kaasatud hindamiskomisjoni liikmete isikud ainuüksi hinnangute põhjal (nt väljenduslaad, kirjastiil jms) väga hõlpsasti asjatundlikele isikutele tuvastatavad. Kui ettepanekute hindajate isikud oleks teada viisil, kus nime ja hinnangut on võimalik omavahel seostada, ei oleks keegi neist enam nõus ettepanekute hindamisele kaasa aitama, sest negatiivse arvamuse andmine tooks tõenäoliselt endaga kaasa asjatu kriitika, mis võiks häirida hinnangu andnud isiku igapäevast tööd, sh. võib esineda võimelik riive eraelu puutumatusel. Samuti keelduks kirjeldatud juhul suur osa neist koostööst ja uute hindajate leidmine võib osutuda tõsiseks, kui mitte lahendamatuks probleemiks.

Seega, kuna STS § 39 lõikes 2 nimetatud juhtudel on rakendusüksusel kui teabevaldajal õigus teostada kaalutusõigust, st. hinnata teabenõudjale teabe väljastamise põhjendatust ja vajalikkust, siis tuginedes eeltoodud põhjendustele jättis SA Archimedes esmasel hindamisel TAI-le nõutud dokumendid väljastamata.

Lisaks jääb rakendusüksusele siinkohal arusaamatuks järelepäringus toodud Andemakaitse Inspektsiooni järeldus, mille kohaselt ei saa STS § 39 lõige 2 alusel seatud juurdepääsupiirang olla piirangu aluseks, kuid samas juhitakse tähelepanu, et piirangu kehtestamisel tuleb piirangu alus märkida STS § 39 lõikest 2 tuleneva punkti (punktid 1-3) täpsusega ning antud juhul ei ole aru saada, millise punkti alusel on piirang kehtestatud. Nagu ka järelepäringus on toodud, siis olukorras, kus STS § 39 lõige 2 sätestab avalikustamise juhud, milliseid andmeid ja mis tingimustel võib erinevalt sama paragrahvi lõikest 1 avalikustada ning nimetatud säte ei saa olla piirangu aluseks, siis ei saa asjakohane olla ka ükski STS § 39 lõike 2 punktides 1-3 nimetatud alus.

5. *Vastavasisuline regulatsioon toetuse taotlemise ja andmisega seotud andmete juurdepääsu osas tuleneb perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadusest, avaliku teabe seadusest (AvTS) ning toetuse andmise tingimuste õigusaktist, milleks käesoleval juhul on HTM-i 8.04.2015 vastu võetud määrus nr 17 „Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele“. SA-le Archimedes teadaolevalt ei ole ühegi teise õigusaktiga kehtestatud nn. erikorda vaide esitaja poolt soovitud teabele juurdepääsu osas kolmandate isikute suhtes.*
6. *Vaide esitaja poolt soovitud dokumentidele juurdepääsupiirangu (ajalise) kehtestamise osas selgitame järgmist.*

Vastavalt AvTS § 41 lõikele 1¹ kehtestab asutuse juht dokumentide loetelus sarjad, milles sisalduvatele dokumentidele võib juurdepääsupiirangud kehtestada, märkides ära käesolevas seaduses või muus seaduses sisalduva aluse.

Seoses uue rahastamisperioodi 2014-2020 käivitumisega ning asjaoluga, et alates 16.01.2016 hakkas kehtima uus AvTS redaktsioon, on SA-s Archimedes dokumendihalduse korralduse uus versioon, sh. dokumentide loetelus kajastuvad sarjad ja nende allsarjad ettevalmistamisel. Seega vaatamata asjaolule, et sarnaselt eelmise rahastamisperioodiga (2007-2013) on planeeritud kehtestada rahastamisega seotud dokumentide sarjade osas juurdepääsupiirangud¹, ei ole käesoleval hetkel veel dokumentide loetelu uuendatud ja kinnitatud. Rakendusüksus eeldab, et dokument, mis ei kuulu (kehtivasse) juurdepääsupiiranguga dokumendisarja, kuid sisaldab teavet, millele juurdepääsu tuleb seaduse alusel piirata, tuleb kehtestada juurdepääsupiirang eraldi. Eeltoodud põhjusel pidas SA Archimedes selguse huvides mõistlikuks kehtestada juurdepääsupiirang eraldi juhatuse käskkirjaga nr 1-5/160/2016, mis osutus ajalises mõttes küll hilisemaks võrreldes dokumendi loomise algusajaga.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Teabevaldaja

AvTS § 5 lg 2 kohaselt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist.

SA Archimedes on oma vastuses Andmekaitse Inspeksioonile selgitanud järgmist: „SA Archimedes (eraõiguslik juriidiline isik) asutaja on Eesti Vabariik, kelle asutajaõigusi teostab Haridus- ja Teadusministeerium. Rahandusministeeriumi 29. aprilli 2015 käskkirjaga nr 069 on SA-le Archimedes antud STS § 10 lõike 2 alusel luba rakendusüksuse ülesannete täitmiseks. Seega on täidab SA Archimedes toetuse jagamisel avalikke ülesandeid.“

Kuna SA Archimedes täidab toetuse jagamisel avalikke ülesandeid, siis on toetuse jagamise käigus loodud ja saadud teabe puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lõikest 2 tulenevalt võib avalikule teabele juurdepääsu piirata seaduses sätestatud korras.

Avalikule teabele juurdepääsupiirangute kehtestamine

AvTS § 34 lg 1 sätestab, et piiratud juurdepääsuga teave on teave, millele juurdepääs on

seadusega kehtestatud korras piiratud. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodu AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes. Juurdepääsupiirangute kehtestamisel tuleb piirangu alus märkida paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega, sest vastasel juhul ei ole arusaadav, mille alusel teabele juurdepääsupiirang on kehtestatud. Seega ei ole aktsepteeritav näiteks piirangu alusena AvTS § 35 lg 1, kuna lõike 1 all on üle kahekümne erineva punkti ning ainult lõikele 1 viidates pole arusaadav, millise teabe kaitseks on piirang kehtestatud.

Antud juhul SA Archimedes vaide esitaja poolt soovitud dokumentidele kehtestanud piirangu perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste seaduse § 39 lg 2 alusel, mis sisaldab kolme alapunkti. Kuna teabenõude vastuses oli viide ainult § 39 lõikele 2, siis polnud teabenõude vastust võimalik aru saada, millise punkti alusel teabevaldaja vaide esitaja poolt soovitud teabele juurdepääsu piiras.

STS § 39 lg 1 sätestab, et enne taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse jõustumist või investeeringute kava kinnitamist võivad korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus taotlejate ja taotluste kohta avaldada ainult statistilisi ülevaateid, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti. Sama seaduse § 39 lg 2 kohaselt võib erandina käesoleva paragrahvi lõikest 1 korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus avalikustada, välja arvatud, kui muu seaduse alusel on andmed määratavad piiratud juurdepääsuga teabeks, järgmised kolmes punktis toodud andmed. Ehk siis teeb § 39 lg 2 erandi lõikes 1 toodud piiranguga andmetele juurdepääsu osas, lubades avalikustada ka taotluste kohta käivaid andmeid enne otsuste tegemist v.a. juhul kui piirang tuleb mõnest muust seadusest (näit AvTS § 35 lg 1 p 17 ärisaladus). Seega ei ole STS § 39 lg 2 punktid 1-3 piirangu aluseks.

Kuigi STS § 39 lg 2 ei kohusta otseselt avalikustama teavet, vaid lubab teavet avalikustada, siis kui teabevaldaja kaalutlusotsuse alusel või muust seadusest tuleneva piirangu alusel keeldub teabenõude korral teabe väljastamisest, tuleb keeldumist põhjendada.

Samas sätestab STS § 39 lg 6, et hindamisse kaasatud isiku nime ja projekti kohta antud hinnangu võib avaldada viisil, mis tagab et nime ja hinnangut ei ole võimalik omavahel seostada. Eelnimetatud sätte kohta on seaduse seletuskirjas selgitatud järgmist: „...lg 6 kohaselt ei kuulu avalikustamisele teave, mis võimaldab seostada, millise hinnangu andis rakendusasutuse või rakendusüksuse konkreetne ametnik, töötaja või võlaõigusliku lepingu alusel kaastaud hindaja taotluse või investeeringute kavasse ettepaneku tegija menetlusprotsessis. Hindajate nimed ja nende poolt antud hinnangud on avalikustatavad. Hindajate kaitse on oluline, et tagada julgelt antud hinnang ning seda ei oleks võimalik seostada konkreetse hindajaga ja viia minimaalseks hindamisjärgne hinnangute andmine hindajale endale.“

Tulenevalt eelnevast nõustub Andmekaitse Inspektsioon SA-ga Archimedes selles, et enne hinnangute väljastamist peab olema tagatud, et hindajaid ja hinnanguid ei oleks võimalik seostada ning vajadusel tuleb osale teabele kehtestada ka juurdepääsupiirangud (näiteks hindajate nimedele, kui hinnangus sisalduva teabe põhjal on võimalik hinnangu andja tuvastada). Sellisel juhul väljastatakse teave ulatuses, millele juurdepääsupiirangud ei laiene.

AvTS § 40 lg 1 sätestab, et asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabele kehtestatakse juurdepääsupiirang alates dokumendi koostamisest või saamisest kuni vajaduse möödumiseni või sündmuse saabumiseni, kuid mitte kauemaks kui viieks aastaks. Kui asutuse sisemine kord piirangute kehtestamisel ei ole kooskõlas seadusega, siis tuleb piirangute kehtestamisel lähtuda seadusest. Seega tuleb dokumendile kehtestada juurdepääsu piirang dokumendi loomisest või saamisest alates, mitte alles siis kui keegi seda teabenõude korras küsib. Kui siiski mingil põhjusel on jäänud juurdepääsupiirang õigeaegselt kehtestamata, ei tähenda see siiski seda, et hiljem vea avastamisel seda enam kehtestada ei tohi, kuid see saab siiski olla erandlik olukord ning piirangu kehtestamiseks peab olema seadusest tulenev alus.

Teabenõudele vastamine

Antud juhul on vaide esitaja soovinud oma teabenõudes koopiaid järgmistest dokumentidest:

1. Hindamiskomisjoni protokollid, kus käsitleti Tervise Arengu Instituudi taotlust;
2. Tervise Arengu Instituudi taotlust hinnanud hindajate hinnangud eraldiseisvalt.

AvTS § 1 sätestab selle seaduse eesmärgi, milleks on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igapäevase juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle. Sama seaduse § 2 lg 2 p 4 kohaselt AvTS-i ei kohaldata teabele juurdepääsupiirangute, juurdepääsu eritingimuste, korra ja viiside osas, juhul kui need on eriseaduses või välislepingutes sätestatud teisiti.

STS § 39 lg 9 sätestab, et taotlejal ja toetuse saajal on õigus tutvuda tema kohta koostatud dokumendis sisalduva või sellega lahutamatu seotud teabega muul andmekandjal. Seega on STS sätestanud taotlejatele ja toetuse saajatele erikorra võrreldes muude teabenõudjatega. Tulenevalt eelnevast ei saa Tervise Arengu Instituuti käsitleda igapäevase AvTS-i mõistes, kellele tuleb AvTS-i alusel tagada juurdepääs üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele. Tervise Arengu Instituudi õigus saada teavet tuleneb STS mitte AvTS-st.

Kuigi Tervise Arengu Instituuti ei saa käsitada igapäevase AvTS-i mõistes ning tema õigus teavet küsida/saada ei tulene mitte AvTS-st vaid STS-st ning inspeksioonil puudub STS alusel teabe küsimise üle järelevalvepädevus, on SA Archimedes menetluse käigus vaide esitajale tema poolt soovitud teabe väljastanud. Tulenevalt eeltoodust jätab Andmekaitse Inspeksioon vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel